

В. В. Рябіченко

ПЕРЕБІГ ХРОНІЧНОГО ГЕПАТИТУ С З УРАХУВАННЯМ ГЕНДЕРНОЇ ОЗНАКИ ТА ГЕНЕТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ХВОРОГО

Сумський державний університет, м. Суми

Хронічний гепатит С (ХГС) є однією з найсерйозніших проблем сучасної медицини. Стертий тривалий перебіг, відсутність лікувальних засобів з високою ефективністю та безпечністю спонукають до пошуку нових підходів до проведення лікування, ретельного відбіру хворих, прогнозування ефективності терапії та ризику розвитку побічних дій медикаментозних препаратів.

Мета дослідження – проаналізувати за гендерною ознакою та генетичними особливостями перебіг ХГС та ефективність противірусного лікування.

Оцінювання ступеня фіброзу проводилося за шкалою METAVIR. При цьому використовувався один з методів: пункційна біопсія печінки (ПБП), фібротест (ФТ), еластографія (ЕГ). Поліморфізм гену інтерлейкіну 28В (IL 28В) визначався в алелях rs12979860 та rs8099917.

Ступінь фіброзу печінки оцінений у 195 хворих на ХГС, ПБП здійснена у 133 осіб (68,2 %), ФТ – у 41 (21,0 %), ЕГ – у 21 (10,8 %). Чоловіків було 124 (63,6 %), жінок – 71 (36,4 %), середній вік – (37,7±1,58) року. Встановлена анамнестично тривалість захворювання склала у середньому (14,9±1,1) року. Відсутність фіброзу печінки встановлена у 15 осіб (7,69 %), легкий фіброз (ступінь F1) – у 56 (28,7 %), F2 – у 71 (36,4 %), F3 – у 33 (16,9 %), цироз печінки (ступінь F4) – у 19 (9,74 %). У чоловіків частіше, ніж у жінок визначався лише ступінь F4 (у 13,7 % та у 2,82 % відповідно, $p < 0,01$). Залежності між чоловіками та жінками та ступенем фіброзу печінки у вікових групах до та після 40 років не виявлено. Значний фіброз (F2- F3) та цироз печінки (F4) виявлений у 123 хворих (63,1 %), що необхідно враховувати для визначення подальшої лікувальної тактики.

Визначення поліморфізму гену IL 28В проведене 55 хворим на ХГС. Сприятливий для лікування генотип СС алелі IL 28В rs 12979860 виявлений у 19 хворих (34,5 %), при цьому питома вага хворих жінок-носіїв генотипу СС склала (52,0±10,2) %, чоловіків – (20,0±7,43) %, $p < 0,05$.

Ефективність противірусного лікування визначена у 87 пролікованих з різними генотипами HCV через 24 тижні після його завершення (стійка вірусологічна відповідь, СВВ). Аналіз крові на РНК вірусу методом полімеразної ланцюгової реакції виявився негативним у 62 осіб (71,3 %). Достовірної різниці у досягненні СВВ між чоловіками та жінками не було.

Таким чином, у більшості хворих на ХГС виявляється значний фіброз або цироз печінки; у чоловіків достовірно частіше визначається кінцева стадія фіброзу. Сприятливий генотип IL 28В найчастіше виявляється у жінок, проте досягнення СВВ після завершення лікування у хворих з різними генотипами вірусу не залежить від гендерної ознаки.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції і пленуму Асоціації інфекціоністів Сумщини, м. Суми, 19-20 червня 2013 р. / Редкол.: М.Д. Чемич, Г.М. Дубинська, К.І. Бодня, Н.І. Ільїна, В.В. Захлебаєва. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 97-98.